

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

10 februarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Liliana Catan și Ion Guzun,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de avocatul Gheorghe Cobzac în numele lui Baroncea Radu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2015.

Termenul de examinare a recursului în anulare:

11.01.2016-10.02.2016.

CONSTATĂ:

1. Cauza penală nr.2013330084 a fost pornită la 26.02.2013 de către OUP al IP Strășeni, în baza componentei de infracțiune prevăzute de art.264 alin.(3) lit. b) Cod penal, pe faptul că, la 25.02.2013 în jurul orelor 06:50 Baroncea Radu Pavel conducînd mobilul de model „BMW” cu n/î C PO 678 pe traseul Odessa-Brest, în direcția lui Bălți, ajungînd la km 819 + 600 metri a traseului menționat, s-a tamponat frontal automobilul de model „Nissan Qashqai”, cu n/î K AY 989, condus de către Vacarciuc Eugeniu Ion, iar ca urmare a impactului, conducătorul automobilului de model „Nissan ttshqai”, cu n/î K AY 989, Vacarciuc Eugeniu Ion a decedat pe loc.

2. Prin ordonanța procurorului în procuratura r-lui Strășeni din 16.04.2014, Golban Vasile, a fost dispusă scoaterea de sub urmărire penală în cauza penală nr.2013330084, pe învinuitul Baroncea Radu Pavel, din motiv că fapta sa nu întrunește elementele acțiunii, cu încetarea urmăririi penale din motiv intervenirii decesului făptuitorului, cu rea procesului penal.

3. Neîfiind de acord cu ordonanța din 16.04.2014, avocatul Gheorghe Cobzac în interesele lui Baroncea Radu, a atacat-o în ordinea art.299¹ Cod de procedură penală, procurorului ierarhic.

4. Prin ordonanța procurorului r-lui Strășeni din 22.04.2014, Aurelian Buzdugan, a fost respinsă plîngerea avocatului Gheorghe Cobzac în interesele lui Baroncea Radu și recunoscută drept întemeiată și legală ordonanța emisă la 16.04.2014 de procurorul în procuratura r-lui Strășeni, Golban Vasile.

5. Prin încheierea judecătoreiei r-lui Strășeni din 13.05.2014, a fost respinsă plîngerea avocatului Gheorghe Cobzac în interesele lui Baroncea Radu împotriva ordonanței de încetare a urmăririi penale din 16.04.2014 și ordonanței procurorului adjunct al Procuraturii Strășeni, A.Buzdugan din 22.04.2014, ca fiind neîntemeiate.

6. Prin ordonanța prim-adjunct al Procurorului General, Andrei Pîntea, din 20.05.2014 a fost dispusă anularea ordonanței de respingere a plîngerii emise la 22.04.2014 de către procurorul adjunct al procurorului raionului Strășeni, Aurelian Buzdugan, anularea ordonanței de scoaterea de sub urmărire penală a lui Baroncea Radu Pavel, emisă în cauza nr.2013330084 la data de 16.04.2014 de către procurorul în procuratura r-lui Strășeni, Golban Vasile, cu reluarea urmăririi penale. S-a dispus retragerea cauzei penale nr.2013330084 de la organul de urmărire penală al Inspectoratului de poliție r-lui Strășeni și transmiterea acestuia organului de urmărire penală al Direcției de poliție a mun.Chișinău.

7. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02.06.2014, a fost respins ca nefondat recursul avocatului Gheorghe Cobzac declarat în numele lui Baroncea Radu. Admis recursul succesului părții vătămate Vacarciuc Vadim și a avocatului acestuia Bogos Alexandru, casată încheierea judecătoreiei r-lui Strășeni din 13.05.2014 și dispusă rejudecarea plîngerii declarate în cauza penală a lui Baroncea Radu de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal, de către succesul părții vătămate Vacarciuc Vadim și a avocatul acestuia Bogos Alexandru.

8. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 01.10.2014 a fost decisă inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de avocatul Gheorghe Cobzac în numele lui Baroncea Radu împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02.06.2014.

9. Prin încheierea judecătoreiei Rîșcani, mun.Chișinău din 19.03.2015, a fost admisă plîngerea avocatului Gheorghe Cobzac în interesele lui Baroncea Radu și declarată nulă ordonanța din 20.05.2014 emisă de prim-adjunct al Procurorului General, Andrei Pîntea, cu obligarea procurorului să înlăture încălcările procedurale admise.

10. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29.05.2015 a fost respinsă ca nefondat recursul declarat de către procurorul în Procuratura Generală, Vitalie Rusu, declarat împotriva încheierii judecătoreiei Rîșcani, mun.Chișinău din 19.03.2015 cu menținerea iuncherii fără modificări.

11. Prin încheierea judecătoreiei Strășeni din 15.09.2015, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată plîngerea lui Vadim Vacarciuc și a avocatului său Alexandru Bogos împotriva ordonanței procurorului Procuraturii Strășeni, Vasile Golban din 16.04.2014 potrivit căreia învinuitul Baroncea Radu a fost scos de sub urmărire

penală, urmărirea penală a fost încetată în legătură cu intervenirea decesului făptuitorului, iar procesul penal clasat.

12. Încheierea judecătoreiei Strășeni din 15.09.2015 a fost contestată cu recurs, de către petiționarul/succesorul părții vătămate Vacarciuc Vadim și avocatul Bogos Alexandru, care au solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri privind declararea nulității ordonanței de încetare a urmăririi penale și de scoatere a învinuitului Baroncea Radu Pavel de sub urmărirea penală, emisă de procurorul din procuratura Strășeni, V.Golban, din 16.04.2014 și a ordonanței procurorului adjunct, A.Buzdugan, din 22.04.2014 cu remiterea cauzei penale procurorului pentru continuarea urmăririi penale și adoptarea deciziei legale.

În motivarea recursului recurenței au indicat că:

- ordonanța procurorului este ilegală, adoptată pe motive nefondate și neîntemeiate, ce reiese din concluziile contradictorii ale expertizei în comisie din 25.03.2014, petrecute contra plată, la cererea învinuitului Baroncea R.P., care contravin totalmente concluziilor expertizei din 17.07.2013 bazate pe materialele cauzei și schița accidentului rutier din 25.02.2013, întocmită imediat după accident. Materialele din dosar conțin probe incontestabile despre locul tamponării, factorul principal și esențial pentru determinarea vinovatului și atragerea lui la răspundere penală;

- încheierea fiind adoptată fără aprecierea obiectivă a probelor existente, cu accent pe faptul supremației concluziilor expertizei în comisie, petrecută cu derogări de la cerințele legislației, precum și cu depășirea de către judecată a competențelor stabilite prin lege;

- instanța de judecată incorect a apreciat probele existente în materialele cauzei care au servit drept temei pentru procuror la adoptarea ordonanței contestate, instanța nici într-un mod nu s-a expus asupra faptului că expertiza în comisie petrecută după expertiza efectuată de către expertul Direcției tehnico-criminalistice și expertize judiciare a IGP MAI, care fără rezerve a concluzionat locul și pricina tamponării autovehiculelor, nu a fost, după cum prevede legislația în vigoare și dispus chiar prin însăși ordonanța procurorului de petrecere a ei, antrenat obligatoriu și expertul indicat conform ordonanței „*efectuarea prezentei expertize se pune în sarcina experților de profil cadrul Centrului Național de Expertize Judiciare a Ministerului Justiției cu antrenarea obligatorie la efectuarea expertizei a cel puțin unui expert din cadrul Direcției tehnico-criminalistică și expertize judiciare a IGP MAI*”;

- la efectuarea expertizei în comisie experții Direcției indicate nu au participat, iar divergențele diametral opuse dintre concluziile celor două expertize petrecute pe cauza penală există și în prezent. La adoptarea ordonanței de încetare a urmăririi penale din 16.04.2014 s-a ținut cont numai de încheierea experților din

comisie, iar de organul de urmărire penală este audiat în calitate de martor expertul CNEJ RM dar nu și expertul ce mai devreme prin încheiere categorică a expus concluzii diametral opuse, atîta timp cît există concluziile contradictorii ale două expertize și nu sunt întreprinse măsuri concrete pentru combaterea uneia din încheieri ele rămîn ambele probe incontestabile. Expertiza în comisie a fost făcută cu mari derogări de la prevederile legislative și la moment este absolut necesară petrecerea ei cu participarea părților indicate pentru excluderea dualității în concluzii;

- nu pot fi reținute nici trimiterile instanței la faptul că urmărirea penală a fost efectuată obiectiv, în măsură deplină cu audierea tuturor martorilor, audiați de fapt au fost unii din martori-asistenți. Nu a fost însă stabilită și audiată în calitate de martor persoana care a telefonat și informat IP Strășeni despre accidentul produs.

13. Prin decizia Colegiului penal al Curții de apel Chișinău din 16.11.2015 a fost admis recursul declarat de petiționarul Vacarciuc Vadim și avocatul Bogos Alexandru, casată încheierea judecătoreiei Strășeni din 15.09.2015 și pronunțată o nouă hotărîre după cum urmează:

S-au declarat nule:

- ordonanța procurorului în procuratura r-lui Strășeni, Golban Vasile, din 16.04.2014 privind scoaterea de sub urmărire penală în cauza penală a lui Baroncea Radu și încetarea procesului penal nr. 2013330084;
- ordonanța procurorului r-lui Strășeni din 22.04.2014, Aurelian Buzdugan, cu privire la respingerea plîngerii.

S-a obligat procuratura Strășeni de a înlătura încălcările admise ale drepturilor petiționarului.

14. Instanța de recurs și-a motivat soluția prin faptul că, judecătorul de instrucție la examinarea plîngerii n-a cercetat circumstanțele expuse în plîngere de fapt și de drept, a făcut o analiză incorectă, a adoptat o hotărîre privind respingerea plîngerii, fără a intra în esența cazului, n-a luat în considerație prevederile art. 19 alin.(3) Cod de procedură penală, care prevede că „organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atît circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuțului, învinuțului, inculpatului, cît și cele care îl dezvinovățesc, precum și circumstanțele care îi atenuează sau agravează răspunderea”.

Instanța a constatat că:

- scoaterea de sub urmărirea penală a lui Radu Baroncea și încetarea urmăririi penale pe cauza penală din motivul intervenirii decesului făptuitorului Vacarciuc Eugeniu constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente,

care a afectat decizia pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul succesorului părții vătămate la un proces echitabil.

- procurorul la adoptarea ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a lui Baroncea Radu s-a axat pe declarațiile învinuitului Baroncea Radu și raportul de expertiză autotehnică și transiologică nr.0472 din 25.03.2014, declarațiile expertului din cadrul CNEJ, Țurcan Valerii, conform căruia determinarea poziției vehiculelor menționate în momentul coliziunii în raport cu elementele părții carosabile, inclusiv și determinarea coordonatelor locului de coliziune a lor, nu este posibilă, iar poziția finală după coliziune a automobilului de model „BMW- 740 Li”, care este fixat în Schema accidentului rutier pe banda sa de deplasare, nu exclude posibilitatea iziunii vehiculelor pe banda de deplasare a automobilului de model „BMW-740 Li”.

- procurorul nu a ținut cont de norma art.148 alin. (2) Cod de procedură penală și de faptul că raportul de expertiză autotehnică și transiologică nr.0472 din 25.03.2014 contravine concluziilor experților din 17.07.2013. Or, conform raportului de expertiză nr.4214 din 17.07.2013, rezultă că tamponarea (coliziunea) automobilelor de model „Nissan Cashqai” cu n/î KAY 989 și „BMW-740 LI” rv/î CPO 678 a avut loc pe banda de deplasare a automobilului de model „Nissan Cashqai” cu n/î KAY 989 (pe partea dreaptă conform direcției de deplasare spre ar.Chișinău);

- procurorul urma să soluționeze numirea unei expertize repetate în comisie în vederea susținerii sau nu, a raportului de expertiză autotehnică și transiologică nr.0472 din 25.03.2014, având în vedere că în cauza penală există rapoarte de expertiză contradictorii, nu a dat o apreciere juridică a raportului de expertiză nr.4214 din 17.07.2013;

- din ordonanța contestată rezultă că procurorul în cadrul urmăririi penale a audiat martorii Eremciuc Ion, Cazacu Eduard, Nacu Lilia, Hojmic Silvia, însă în conținutul ordonanței respective nu se indică că martorii în cauză au declarat referitor la accidentul rutier.

Decizia menționată a devenit irevocabilă din momentul pronunțării.

15. Împotriva deciziei enunțate avocatul Cobzac Gheorghe în numele lui Baroncea Radu a declarat recurs în anulare, prin care solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

În susținerea recursului invocă că, instanța n-a motivat soluția vizavi de constatările făcute prin Decizia din 29 mai 2015, prin care a fost anulată Ordonanța Prim-adjunctului Procurorului General, Andrei Pîntea, de anulare a Ordonanței procurorului în procuratura r-lui Strășeni, Golban Vasile din 16.04.2014 privind scoaterea de sub urmărire penală în cauză penală a lui Baroncea Radu și încetarea

procesului penal nr.20133300S4, Ordonanței procurorului r-lui Strășeni din 22.04.2014, Aurelian Buzdugan cu privire la respingerea plîngerii.

Prin urmare, încălcarea comisă de Curtea de Apel - emiterea unei decizii pe aceleași temeuri contrare altei decizii definitive pe aceleași temeuri, reprezintă eroare de drept care nu pot fi corectată de către instanța de recurs în anulare și care impun soluția admiterii recursului în anulare, casarea hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

În drept, recurentul își întemeiază recursul pe prevederile expuse la art.6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, art. 20 a Constituției RM, art. 22, 452 alin.(1), 453 alin. (1), 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) al Codului de procedură penală.

16. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, *Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate la art. 401 alin. (1) pct.2) și 3), precum și, în numele acestor persoane, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărîrii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.*

Însă, conform art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată.

În corespundere cu art.455 alin. (2) pct. 3) –5) Cod de procedură penală, cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă denumirea instanței care a pronunțat sentința, data sentinței, fapta constatată și dispozitivul sentinței, data deciziei în apel, dispozitivul deciziei în apel și argumentele admiterii sau respingerii apelului, data adoptării deciziei în recurs și argumentele admiterii sau respingerii recursului. Prin urmare, normele de drept nominalizate prescriu, în mod expres, că pot fi atacate cu recurs în anulare doar hotărîrile judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărîrile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Circumstanțele enunțate atestă, astfel, că celelalte categorii de hotărîri judecătorești irevocabile, inclusiv cele adoptate de judecătorul de instrucție în temeiul art. 313 Cod de procedură penală, nu sunt pasibile de drept de a fi contestate prin intermediul recursului în anulare.

Rezultă, că recursul în anulare de pe rol, fiind declarat împotriva unei hotărîri judecătorești irevocabile, dar prin care nu a fost soluționat fondul cauzei penale, nu are suport legal, adică este vădit neîntemeiat.

Conform art. 456 alin. (1), 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Dat fiind că recursul în anulare este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

17. În conformitate cu art. 456, 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de avocatul Gheorghe Cobzac în numele lui Baroncea Radu împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2015, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia publicată integral la 17 februarie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun